

Obsah

Úvodem	11
1. Rizikové chování v rizikové společnosti	15
1.1 Charakter současné společnosti	18
1.2 Rizika v komunikačních technologiích	23
1.3 Rizika v životě rodin	25
1.4 Rizika v životě mládeže	29
1.5 Shrnutí	33
2. Prevence rizikového chování jako téma současné školy	37
2.1 Charakteristika, cíle a zaměření prevence rizikového chování v současné škole	40
2.2 Strategie ČR v problematice rizikového chování a jeho prevence	48
2.3 Role školy v prevenci rizikového chování – školní kurikulum	52
2.4 Školský poradenský systém	57
2.5 Role subjektů školského poradenského systému v prevenci rizikového chování	61
2.6 Sociální pedagog ve škole	72
2.7 Sociální pedagog ve škole: analýza role, výzev a potenciálu na základě zkušeností z praxe	75
2.8 Úloha učitele v prevenci rizikového chování žáků	84
2.9 Externí subjekty a jejich programy vstupující do školního prostředí	86
3. Rizikové chování žáků v tuzemských výzkumech	91
3.1 Výroční zpráva České školní inspekce	91
3.2 Tematická zpráva České školní inspekce	96

3.3 Výzkumy rizikového chování a duševního zdraví žáků pražských škol	101
3.4 Užívání tabáku u mládeže – výzkumná studie GYTS	103
3.5 Studie o zdraví a životním stylu dětí a školáků – výzkumná studie HBSC	104
3.6 Vybraná zjištění z průzkumu „Děti online. Když rodič netuší...“	107
3.7 Shrnutí ke změnám ve výskytu rizikového chování dětí a mládeže	112
3.8 Doporučení pro praxi jako výzva pro budoucnost v prevenci a řešení rizikového chování	114
4. Pohledy pedagogů na změny v prevenci rizikového chování – výsledky výzkumné studie	121
4.1 Metodologická východiska	121
4.2 Charakteristika výzkumného souboru	125
4.3 Prezentace výsledků výzkumné studie	126
4.4 Shrnutí výsledků výzkumné studie	146
5. Příklady dobré praxe v oblasti prevence a intervence	153
5.1 Supervize jako nástroj podpory pedagogů	154
5.2 Systémová podpora duševního zdraví v Královéhradeckém kraji	158
5.3 Mentoring v projektu „Učení je fajn“ Bonanza Vendolí, z. ú.	162
5.4 Raná intervence v mateřských školách: zkušenosti SVP ALFA	165
5.5 Intervenční programy pro školní kolektivy poskytované SEMIRAMIS, z. ú.	169
5.6 Spolupráce škol s NZDM Modrý pomeranč v oblasti prevence	173
5.7 Shrnutí nových trendů v oblasti prevence a řešení rizikového chování	175
Závěrem	181
Resume	185
Použité zdroje	189
Jmenný rejstřík	201